

Föreskrifter om ändring i Försvarsmaktens föreskrifter (FFS 2019:3) om grundläggande officersutbildning och tjänstegrader;

beslutade den 16 februari 2024.

Försvarsmakten föreskriver med stöd av 9, 21 och 24 §§ officersförordningen (2007:1268) och efter hörande av Försvarshögskolan

dels att 3 kap. 9 och 13–15 §§ samt 7 kap. ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 2 §, 2 kap. 1 §, 3 kap. 2–4, 6, 7, 10–12, 21–24, 27 §§, 4 kap. 2 §, 5 kap. 6 och 7 §§, 6 kap. 2 och 5 §§, samt nya 3 kap. 9 och 24 §§ samt bilaga 2 och 4 ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer 3 kap. 3 a, 4 a, 8 a, 11 a, 20 a §§ av följande lydelse.

1 kap.

2 § I denna författning avses med

antagningslista en förteckning av sökande till en viss organisationsenhet och utbildningsinriktning för en viss antagningsomgång, sorterad efter i vilken ordning de sökande ska antas,

antagningsordning ett dokument som innehåller Försvarsmaktens närmare reglering av antagning till en grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten,

---

<i>antagningsprövning</i>	en prövning där den sökandes kravuppfyllnad mot Försvarmaktens fysiska, psykiska och medicinska krav enligt kravprofildokumentet testas och den sökandes lämplighet bedöms avseende sökt utbildningsprogram och i förekommande fall utbildningsinriktning,
<i>befälslämplighet</i>	psykologisk urvalsmetod som mäter bedömd lämplighet som befäl,
<i>flygmedicinskt urval</i>	medicinskt urval som görs i syfte att kontrollera kravuppfyllnad mot utbildningsinriktningar med flygmedicinska krav,
<i>giltighetstid</i>	tid under vilken provresultat är gällande, oavsett om det är godkänt eller icke godkänt,
<i>kapacitetstester</i>	psykologiska tester som mäter kognitiva förmågor,
<i>kollegium</i>	ett organ som stödjer officersaspiranter och som bereder förslag till skiljande från grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten,
<i>kravprofildokument</i>	ett dokument med Försvarmaktens fysiska, psykiska, medicinska och andra krav för antagning till ett visst utbildningsprogram eller viss utbildningsinriktning,
<i>personlighetstester</i>	psykologiska tester som mäter personlighets-egenskaper,
<i>pilottester</i>	medicinska och psykologiska tester som ska genomföras med godkänt resultat för att kunna söka till För-

	svarsmaktens flygförarutbildning,
<i>psykologintervju</i>	psykologisk urvalsmetod som huvudsakligen mäter personlighetsegenskaper, och
<i>spärrtid</i>	tid under vilken omprov inte kan medges.

2 kap.

1 § Grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten består av följande utbildningsprogram.

<i>Utbildning</i>	<i>Syfte</i>
1. Försvarmaktens officersutbildning	Ge officersaspiranten behörighet för anställning som yrkes- eller reservofficer och tjänstgöring som officer.
2. Försvarmaktens specialistofficersutbildning	Ge officersaspiranten behörighet för anställning som yrkes- eller reservofficer och tjänstgöring som specialistofficer eller som specialistofficer i reserven.
3. Försvarmaktens reservofficersutbildning	Ge officersaspiranten behörighet för anställning som reservofficer och tjänstgöring som officer i reserven.
4. Försvarmaktens reservspecialistofficersutbildning	Ge officersaspiranten behörighet för anställning som reservofficer och tjänstgöring som specialistofficer i reserven.
5. Försvarmaktens flygförarutbildning	Ge officersaspiranten behörighet för anställning som yrkesofficer inom flygtjänst.

Inom varje utbildningsprogram kan det finnas olika utbildningsinriktningar.
Olika utbildningsinriktningar kan ha olika krav.

3 kap.

2 § Av 1 § förordningen (2010:1472) med instruktion för Totalförsvarets plikt- och prövningsverk framgår att Totalförsvarets plikt- och prövningsverk på uppdrag av Försvarsmakten ska tillhandahålla urvalstester av dem som ansökt till militär utbildning inom Försvarsmakten.

3 § För att kunna bli antagen till grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten krävs, utöver kraven i 9 § officersförordningen (2007:1268), att den sökande:

1. a) Har avlagt en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå,
  - b) har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå,
  - c) har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 a eller 1 b, eller
  - d) enligt tidigare gällande bestämmelser i högskoleförordningen (1993:100) anses ha en utbildning som uppfyller kraven för grundläggande behörighet till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå.
2. Har tjänstgjort som anställt gruppbefäl, soldat eller sjöman under minst 180 dagar, eller har fullgjort
  - a) grundutbildning med värnplikt om minst 180 dagar enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, med lägst militärbetyg JA-2-2 alternativt lägst vitsord X-5-5 eller JA-5-5,
  - b) grundläggande militär utbildning om minst 180 dagar enligt förordningen (2009:4) om grundläggande militär utbildning inom Försvarsmakten med betyg godkänt,

c) grundläggande och kompletterande militär utbildning enligt förordningen (2010:590) om grundläggande och kompletterande militär utbildning inom Försvarsmakten med lägst betyg godkänt, eller

d) militär grundutbildning om minst 180 dagar enligt förordningen (2015:613) om militär grundutbildning med lägst militärbetyg JA-2-2.

3. Har genomfört antagningsprövning med vid antagningsbeskedet godkänt och giltigt resultat.

Försvarsmakten får besluta om undantag från krav på tjänstgöringstid enligt 2 a–d om det finns särskilda skäl.

3 a § Vid bedömningen om en sökande har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kravet i 3 § 1 a–b ska bestämmelserna i 1–4 §§ Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:1) om grundläggande behörighet och urval tillämpas i gällande lydelse.

4 § Den som vid tidpunkten för ansökan ännu genomgår grundutbildning med värnplikt om minst 180 dagar enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt får antas med förbehållet att grundutbildningen ska vara fullgjord med lägst militärbetyg JA-2-2 senast vid tidpunkten då den grundläggande officersutbildningen påbörjas.

4 a § Den som vid tidpunkten för ansökan till Försvarsmaktens flygförarutbildning ännu inte genomgått grundutbildning med värnplikt om minst 180 dagar enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt eller motsvarande i enlighet med 3 § 2, får antas med förbehållet att grundutbildningen ska vara fullgjord med lägst militärbetyg JA-2-2 senast vid tidpunkten då Försvarsmaktens flygförarutbildning påbörjas.

6 § För att kunna bli antagen till Försvarsmaktens reservofficersutbildning krävs att sökanden, utöver kravet i 3 § 1 b, har lägst betyget E i de kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan.

Sökanden ska även, utöver kravet i 3 § 2, ha genomgått gruppbefälsutbildning med godkänt resultat.

Försvarmakten får besluta om undantag från kravet i andra stycket om det finns särskilda skäl.

7 § För att kunna bli antagen till Försvarmaktens reservspecialistofficersutbildning krävs att sökanden, i stället för kravet i 3 § 2, har tjänstgjort som anställt gruppbefäl, soldat eller sjöman i minst tolv månader, varav minst fem månader som gruppbefäl.

Sökanden ska även ha genomgått gruppbefälsutbildning med godkänt resultat.

Försvarmakten får besluta om undantag avseende tjänstgöringstiden enligt första stycket om det finns särskilda skäl. Försvarmakten får också besluta om undantag från kravet i andra stycket om det finns särskilda skäl.

8 a § För att kunna bli antagen till Försvarmaktens flygförarutbildning krävs att sökanden, i stället för kravet i 3 § 3, uppfyller följande krav.

1. Sökanden ska vid ansökningstillfället ha genomgått samtliga pilottester med godkänt resultat.

2. Det godkända resultatet ska ha uppnåtts vid första eller andra provningstillfället.

3. Resultatet ska vid ansökningstillfället fortfarande vara giltigt.

9 § För att kunna bli antagen till Försvarmaktens flygförarutbildning med inriktningar som efter utbildning kan leda till anställning som specialistofficer, krävs att sökanden, utöver kraven i 3 § 2, har genomgått gruppbefälsutbildning med godkänt resultat.

Försvarmakten får besluta om undantag från kravet i första stycket om det finns särskilda skäl.

10 § Sökande till grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten ska genomgå antagningsprovning om han eller hon vid ansökningstillfället upp-

fyller kraven enligt 3 § 1–2 eller genomgår grundutbildning med värnplikt.

Detta gäller inte sökande till Försvarmaktens flygförarutbildning.

Försvarmakten får besluta om undantag från första stycket om den sökande är anställd i Försvarmakten och i tjänsten deltar i verksamhet som innebär hinder för att genomgå antagningsprövning.

Antagningsprövning kan genomföras av Totalförsvarets plikt- och provningsverk eller genom Försvarmaktens försorg.

11 § För att kunna antas till grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten ska den sökande, utöver kraven i 3–9 §§,

1. uppfylla det sökta utbildningsprogrammets, och i förekommande fall utbildningsinriktningens, krav enligt kravprofil dokumentet, och

2. bedömas vara lämplig för anställning som yrkes- eller reservofficer.

Av 9 § 3 officersförordningen (2007:1268) framgår att sökanden ska ha genomgått säkerhetsprövning och uppfylla kraven enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) och säkerhetsskyddsförordningen (2018:658).¹

11 a § En sökande som deltar i en urvalsaktivitet under spärrtid får inte åberopa resultatet i sin ansökan.

Spärr- och giltighetstider framgår av bilaga 2.

Försvarmakten får besluta om undantag från vad som gäller om spärrtider om det finns särskilda skäl.

12 § Lämplighetsbedömningen enligt 11 § utgörs av en sammanvägd bedömning av samtliga intervjuer och referenstagningar under antagningsförfarandet mot det sökta utbildningsprogrammet eller utbildningsinriktningen.

Urvalsfaktorer för lämplighetsbedömningen framgår av bilaga 3.

Resultat från lämplighetsbedömningen redovisas som en siffra från 0 till 3 med följande betydelse.

---

¹ Förändringen innebär bl.a. att andra stycket upphör att gälla.

<i>Värde</i>	<i>Betydelse</i>
0	Bedöms inte lämplig.
1	Bedöms lämplig.
2	Bedöms väl lämplig.
3	Bedöms mycket väl lämplig.

20 a § Om det finns särskilda skäl får Försvarsmakten besluta om undantag från något eller några antagningskrav, om sökande har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen utan att uppfylla antagningskraven.

21 § För antagning till Försvarsmaktens flygförarutbildning gäller inte 16–18 §§. Istället ska 22–24 §§ tillämpas.

22 § Antagning till Försvarsmaktens flygförarutbildning ska baseras på rangordningen av de sökande.

Rangordningen av de sökande ska framgå av en antagningslista för varje utbildningsinriktning och utbildningsomgång.

23 § Rangordningen enligt 22 § ska grundas på en sammanvägd bedömning av kapacitetstesterna, lämplighetsbedömningen enligt 12 § och förväntat antal år i befattning som flygförare efter utbildningens slut. Vid bedömning av förväntat antal år i befattning som flygförare ska kriteriet ålder användas.

Vid lika värde efter den sammanvägda bedömningen ska rangordningen grundas i första hand på positiv särbehandling av det underrepresenterade könet och i andra hand på lottning.

24 § Om antalet sökande som är antagningsbara är fler än antalet utbildningsplatser för den aktuella utbildningsinriktningen och antagningsomgången ska urval göras. Urvalet ska grundas på antagningslistan.

27 § Av antagningsbeskedet ska även framgå hur och när svar ska vara Försvarsmakten tillhanda.

Uteblivet eller för sent inkommet svar innebär att den sökande förlorar sin utbildningsplats.

Antagen som inte ianspråktar sin utbildningsplats vid utbildningsstart förlorar sin utbildningsplats.

4 kap.

2 § Den som genomgår grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten ska löpande värderas avseende lämplighet för det utbildningsprogram eller utbildningsinriktning som han eller hon utbildas mot.

Resultatet av värderingen ska löpande delges officersaspiranten.

Vid lämplighetsbedömning ska kriterierna A–F enligt bilaga 4 användas.

5 kap.

6 § Den som anställs enligt 1 § och som rekryteras för att tjänstgöra som officer eller officer i reserven ska vid anställningstillfället ges tjänstegraden fänrik. Under genomförande av särskild officersutbildning anläggs tjänstegraden kadett.

Försvarsmakten får besluta om annan tjänstegrad om det finns särskilda skäl.

7 § Den som anställs enligt 1 § och som rekryteras för att tjänstgöra som specialistofficer eller specialistofficer i reserven ska vid anställningstillfället ges tjänstegraden sergeant. Under genomförande av särskild officersutbildning anläggs tjänstegraden kadett.

Försvarsmakten får besluta om annan tjänstegrad om det finns särskilda skäl.

6 kap.

2 § Den som genomgått Försvarsmaktens officersutbildning med godkänt resultat får anställas som yrkesofficer i Försvarsmakten med stöd av 17 § offi-

---

cersförordningen (2007:1268), eller som reservofficer i Försvarmakten med stöd av 18 § officersförordningen.

Första tjänstegrad ska vara fänrik. Försvarmakten får besluta om annan tjänstegrad om det finns särskilda skäl.

5 § Den som genomgått Försvarmaktens reservspecialistofficersutbildning med godkänt resultat får anställas som reservofficer i Försvarmakten med stöd av 18 § officersförordningen (2007:1268).

Första tjänstegrad ska vara sergeant. Försvarmakten får besluta om annan tjänstegrad om det finns särskilda skäl.

Denna författning träder i kraft den 15 mars 2024.

Micael Bydén

Helene Arango Magnusson

*Bilaga 2***Spärr- och giltighetstider vid antagning till grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten**

A. Spärr- och giltighetstider för urvalstester vid antagningsprövning i Plikt- och prövningsverkets regi inför grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten.

<i>Urvalsaktivitet</i>	<i>Spärrtid</i>	<i>Giltighetstid</i>
Begåvningsstest	18 månader	36 månader
Psykologintervju	18 månader	36 månader
Fysisk prestationsförmåga	3 månader	36 månader
Syn	*	36 månader
Hörsel	*	36 månader
Tjänstbarhet	*	36 månader
Jägartest	3 månader	36 månader

*) Syn, hörsel och tjänstbarhet har ingen spärrtid men omprov kan beviljas på medicinska grunder.

B. Spärr- och giltighetstider för urvalstester vid antagningsprövning i Försvarsmaktens regi inför grundläggande officersutbildning inom Försvarsmakten. Vilka inriktningar som har vilka urvalsaktiviteter framgår av kravprofilokumentet.

<i>Urvalsaktivitet</i>	<i>Spärrtid</i>	<i>Giltighetstid</i>
Fysisk prestationsförmåga	-	12 månader
Syn	*	12 månader
Hörsel	*	12 månader
Tjänstbarhet	*	12 månader
Urvalsintervju	9 månader	12 månader
Arbetspsykologiska personlighetstester	30 månader	60 månader

Bilaga 2

Arbetspsykologiska kapacitetstester	30 månader	60 månader
Psykologintervju	18 månader	18 månader
Flygmedicinskt urval	-	18 månader

*) Syn, hörsel och tjänstbarhet har ingen spärrtid men omprov kan beviljas på medicinska grunder.

C. Om den sökande tidigare blivit skild från grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten är tidigare testvärden inte längre giltiga, om inte skiljandet baserades på officersaspirantens begäran.

---

*Bilaga 4***Lämplighetsbedömning under genomförande av grundläggande officersutbildning inom Försvarmakten**

Lämplighetsbedömningen har som främsta syfte att stödja och stärka officersaspirantens personliga utveckling, men kan också ligga till grund för beslut om skiljande från utbildningen. Lämplighetsbedömningen omfattar följande områden.

- A. Ansvar, omdöme och föredöme
- B. Flexibilitet, initiativ och kreativitet
- C. Inspiration, motivation och ledarskap
- D. Samarbete, hänsyn och social kompetens
- E. Uthållighet och självkontroll
- F. Den statliga värdegrunden samt Försvarmaktens värdegrund och uppförandekod
- G. Generella kommande arbetsuppgifter som yrkes- eller reservofficer

Lämplighetsbedömningen sammanfattas i graderingarna *lämplig* eller *inte lämplig* och ska löpande delges officersaspiranten.